

klog mand med et stort talent som tegner og med evnen til at kunne omgås en guvernør, en plantageejer og en arbejdende neger.

Hans tegninger og dagbog giver et indtagende bidrag til kundskaben om øerne på det tidspunkt, da den »rige tid« er ved at være slut. Tegninger og beretning blev glemt, indtil »St. Croix Landmarks Society« fik fat på ca. 60 tegninger og lod det foreliggende værk udgive i samarbejde med »Dansk Vestindisk Selskab«.

Sophie Petersen har i sit værk »Danmarks gamle Tropekolonier« Kulturgeografiske Skrifter, Bd. 4, 1964, i fig. 173 gengivet en tegning, der da tilhørte dr. theol. Holger Lawaets, som i årene 1889-1964 var præst i Christiansstad på St. Croix. Denne tegning hænger nu på museet på Kronborg. Den fremstiller guvernør Peter von Scholten på sit kontor i Christiansstad. I Mortons bog s. 37 har man en skitse af von Scholten siddende på kontoret. De to billeder er set fra samme sted, udstyret er næsten det samme. Klokkeren er det samme, ca. 11:10, men ordonnanzen på skitsen er ikke medtaget i den fuldførte tegning. Mon ikke sagen har følgende forløb: Henry Morton har først tegnet skitsen nr. 37, derefter gennemført figurbilledet s. 39 og til sidst den udarbejdede tegning, som nu er på Kronborg. Der ville ikke være nogen overraskelse i, om Morton havde givet von Scholten en sådan gave. Et andet problem er så: Hvorledes har dr. Lawaetz fundet og erhvervet billedet?

Niels Nielsen

Colin G. Clarke: Jamaica in Maps.

University of London Press, Ltd., London 1975. 104 s., talr. kort og fig. 27×22 cm. £ 2.50.

Denne interessante bog kommer i en serie, der behandler en række lande ved topografiske og især tematiske kort med tilhørende tekstforklaring. Siden 1970 er således udkommet tilsvarende bøger om Sierra Leone, Zambia, Tanzania, Liberia og Malawi. Forfatteren er lecturer i geografi ved Liverpools universitet, og kartografien skyldes A. G. Hidgkiss sammesteds.

Temaerne er så at sige de samme som ved store nationale atlas. Man begynder med beliggenhed, relief, geologi, klima, jordbund og vegetation, fortsætter med

befolkningsforhold, sociale forhold, bebyggelse, urban geografi, landbrugsgeografi, industrigeografi, samfærdsel, udenrigshandel osv. Til hver side med kort og evt. diagrammer svarer mindst i modstående side med tekst. Alle kort og diagrammer er holdt i sort/hvidt. En fyldig bibliografi slutter værket.

»Jamaica in Maps« er i miniatureformat et nationalt atlas over den 11.500 km² store Ø med knapt 2 mill. indbyggere. Alt væsentligt, som en geograf kan ønske, er medtaget, men udstyret er enkelt og upretentiøst. Bogen er derfor billig. I virkeligheden en udmærket løsning på problemet med at fremstille tematiske, nationale atlasværker i en økonomisk overkommelig, men samtidig fagligt fuldt forsvarlig form.

Aage Aagesen

Henry S. Santeford & James L. Smith: Advanced Concepts and Techniques in the Study of Snow and Ice Resources.

National Research Council, Washington 1974. X, 789 s., talrige ill. 15×23 cm.

Bogen er USA's bidrag til udviklingen af moderne sneforskningsteknik som resultat af undersøgelsesmetoder anvendt i USA under den internationale hydrologiske decade. Den rummer 12 afhandlinger om betydningen af sneforskning, 12 om repræsentationen af snedata, 13 afhandlinger og sne- og iskarakterer, 7 om den radarteknik, der kan anvendes og 13 om anvendelsen af remote sensing til kortlægning af snedækkets udbredelse, endvidere er isotop og kernefysiske metoder gennemgået i 9 afhandlinger, hvortil kommer en række afhandlinger, som falder uden for de ovenfor nævnte rammer. En gennemgang af de enkelte afhandlinger og diskussioner tillader pladsen ikke. Man må nøjes med at konstatere, at bogen er en virkelig milepæl i sneforskningsundersøgelserne og vil også fremover blive »håndbogen«, som ikke kan undværes.

Børge Frøstrup

Vivian C. Bushnell & Melvin G. Marcus (eds.): Icefield Ranges Research Project.

Scientific results. Vol. 4. American Geographical Society, New York 1974. 385 s., ill. og fotos. 21,5×28 cm. \$ 16.00.

Udgivelsen af rapporterne med resultaterne af de amerikanske Icefield Range undersøgelser skrider planmæssigt frem. Dette fjerde bind indeholder ligesom de andre en række korte rapporter og afhandlinger, ialt 44, samt et kort over undersøgelsesområdet landskabsformer.

Afhandlingerne er baseret på studentopgaver og licentiatarbejder, og det er vanskeligt at fremhæve den ene for den anden. Af vigtighed i dette hefte er måske særlig de klimatologiske og hydrologiske afhandlinger, hvorimod de biologiske artikler forekommer mere traditionelle. Det må med glæde konstateres, at afhandlingerne i det foreliggende bind i højere grad end tidligere tillige inddrager undersøgelsesresultaterne i videre sammenhæng med det øvrige Alaska, og det er derfor også med fuld ret, at bindet er dediceret til Yukon Territoriets Folk. Ice Field Range projekter har virkelig været med til at åbne dette vanskeligt tilgængelige område for videnskaben.

Børge Frøstrup

Terah L. Smiley & James H. Zumbege (eds.): Polar Deserts and Modern Man.

The University of Arizona Press, Tucson 1974. 173 s., ill. 23×31 cm. \$ 11.50.

Bogens titel er specialiseret og meget ambitiøs, fordi man i virkeligheden ved meget lidt om de specielle processer, som foregår i en arktisk ørken. Selv taget i betragtning at det amerikanske ord desert normalt oversættes til det danske ørken, men at det i virkeligheden er et betydeligt videre begreb, må det dog siges, at bogen ikke specielt omhandler de arktiske ørkener, men mere generelt de arktiske områder. Bogen er skrevet af en række førende amerikanske eksperter i Arktis og Antarktis, og i følge William S. Benninghof er de arktiske ørkener her defineret som de områder, der er isfrie, hvor den årlige nedbør er under 25 cm, og hvor middeltemperaturen for varmeste måned er lavere end 10°. Definitionen er uheldig, idet man kommer til at medtage en række af de nordgrønlandske kystområder med udpræget maritimt klima, og på den anden side udelukker så udprægede arktiske aride områder, som sandsletterne ved Sønder Strømfjord og de østgrønlandske vindprægede tørgeområder.

Det fremhæves med rette af den ame-